

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан юридичного факультету

Сергій БАЦАХ
“ 30 ” _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ
“ 30 ” _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ІННІОТ
Святослав ПИТЕЛЬ
“ 30 ” _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни
“КОНТРОЗВІДУВАЛЬНИЙ РЕЖИМ”

ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
спеціальність – 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

освітньо-професійна програма – «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»

Кафедра безпеки та правоохоронної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екз. (сем.)
Денна	1	2	30	30	4	8	48	120	2
Заочна	1	2,3	8	4	-	-	108	120	3

Тернопіль: ЗУНУ, 2024

30.08.2024
[Handwritten signature]

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека національного кордону» спеціальність 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності) затвердженої Вченою радою ЗУНУ, протокол № 11 від 26.06.2024 р.

Робоча програма розроблена доц., к.е.н., в.о. зав. кафедри безпеки та правоохоронної діяльності Юлією МУРАВСЬКОЮ.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.

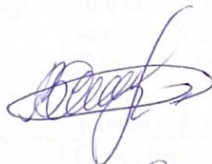
В.о. завідувача кафедри
к.е.н., доцент

Юлія МУРАВСЬКА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності)», протокол № 1 від 30.08. 2024 р.

Голова групи забезпечення
спеціальності

Василь ОМЕЛЬЧУК

Гарант ОП

Василь ОМЕЛЬЧУК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„Контррозвідувальний режим”

1. Опис дисципліни
„Контррозвідувальний режим”

Дисципліна „Контррозвідувальний режим”	Галузь, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань: 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону	Статус дисципліни (обов’язкова компонента циклу професійної підготовки) Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)	Рік підготовки : денна – 1 заочна – 1 Семестр: денна – 2 Заочна – 2,3
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: Денна – 30 год. заочна – 8 год. Практичні заняття: Денна – 30 год. Заочна – 4 год.
Загальна кількість годин – 120		Самостійна робота: Денна – 48 год. Тренінг – 8 год. Заочна – 108 год. Індивідуальна робота – Денна – 4 год.
Тижневих годин: 8 год. з них аудиторних – 4 год.		Вид підсумкового контролю - екзамен

2. Мета й завдання дисципліни „Контррозвідувальний режим”

2.1. Мета вивчення дисципліни

Дисципліна „Контррозвідувальний режим” спрямована на ознайомлення студентів з основами контррозвідувальної діяльності, її значенням для забезпечення національної безпеки, а також з методами та стратегіями протидії іноземним розвідувальним та підривному діям. Курс охоплює правові, організаційні та оперативні аспекти контррозвідувальної роботи.

Мета курсу - надати студентам знання про принципи та завдання контррозвідувальної діяльності, ознайомити з методами та засобами протидії розвідувальним загрозам, вивчити правові та етичні аспекти контррозвідувальної діяльності, розвинути навички аналізу та оцінки ризиків, пов'язаних з розвідувальною діяльністю, сформулювати розуміння сучасних викликів і загроз у сфері національної безпеки.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

- Ознайомити студентів з основними поняттями та завданнями контррозвідувальної діяльності.
- Дослідити методи та засоби контррозвідки.
- Вивчити правові та етичні аспекти контррозвідувальної роботи.
- Розвинути навички аналізу та оцінки розвідувальних загроз.
- Ознайомити студентів з сучасними викликами та загрозами у сфері національної безпеки та контррозвідки.

Ця дисципліна сприяє формуванню системного розуміння ролі контррозвідки в забезпеченні національної безпеки та підготовці фахівців, здатних ефективно працювати в цій сфері.

Виходячи з поставленого завдання навчальної дисципліни, студенти і слухачі повинні знати:

1. Основи контррозвідувальної діяльності:
 - Поняття, принципи та завдання контррозвідки.
 - Історичний розвиток контррозвідувальних органів та їх роль в системі національної безпеки.
2. Організаційна структура та функції контррозвідувальних органів:
 - Структура контррозвідувальних служб.
 - Функції та повноваження контррозвідувальних органів.
 - Взаємодія контррозвідувальних органів з іншими правоохоронними структурами.
3. Методи та засоби контррозвідувальної діяльності:
 - Основні методи контррозвідки: спостереження, оперативна робота, аналітика.
 - Технічні засоби та технології, що використовуються в контррозвідувальній діяльності.
 - Засоби прихованого спостереження та прослуховування.
4. Правові основи контррозвідувальної діяльності:
 - Нормативно-правова база контррозвідки.
 - Права та обов'язки співробітників контррозвідувальних органів.
 - Етичні аспекти та правові обмеження в контррозвідувальній діяльності.
5. Протидія іноземним розвідувальним та підривному діям:
 - Види та методи іноземної розвідувальної діяльності.
 - Стратегії та тактики протидії іноземним розвідкам.
 - Аналіз реальних випадків та уроків з протидії розвідувальним загрозам.
6. Захист національних інтересів та інформаційна безпека:

- Роль контррозвідки у захисті національних інтересів.
- Інформаційна безпека та боротьба з інформаційними атаками.
- Захист критичної інфраструктури та конфіденційної інформації.
- 7. Сучасні виклики та загрози у сфері контррозвідки:
 - Нові виклики та загрози у контррозвідувальній діяльності.
 - Роль технологій та інновацій у сучасній контррозвідці.
 - Міжнародне співробітництво та обмін досвідом у контррозвідувальній сфері.
- 8. Контррозвідка в умовах гібридної війни:
 - Особливості контррозвідувальної діяльності в умовах гібридної війни.
 - Стратегії та тактики протидії гібридним загрозам.
 - Аналіз реальних прикладів та ефективних методів протидії.

Виходячи з поставленого завдання навчальної дисципліни, студенти і слухачі повинні вміти здійснювати:

1. Аналіз та оцінка ризиків:
 - Вміння аналізувати та оцінювати ризики, пов'язані з розвідувальною діяльністю.
 - Здатність розробляти стратегії для мінімізації цих ризиків.
2. Оперативна робота:
 - Навички проведення оперативних заходів з протидії розвідувальним загрозам.
 - Вміння використовувати технічні засоби та технології у контррозвідувальній діяльності.
3. Юридичні знання:
 - Розуміння нормативно-правової бази контррозвідки.
 - Знання прав та обов'язків співробітників контррозвідувальних органів.
 - Вміння застосовувати правові норми у контррозвідувальній діяльності.
4. Інформаційна безпека:
 - Навички захисту інформаційних систем від несанкціонованого доступу.
 - Вміння боротися з інформаційними атаками та захищати конфіденційну інформацію.
5. Стратегічне мислення:
 - Здатність розробляти та впроваджувати стратегії протидії іноземним розвідувальним та підривним діям.
 - Вміння адаптуватися до нових викликів та загроз у сфері національної безпеки.
6. Міжнародне співробітництво:
 - Вміння співпрацювати з міжнародними контррозвідувальними органами.
 - Здатність обмінюватися досвідом та інформацією з міжнародними партнерами.
7. Етичні стандарти:
 - Розуміння етичних аспектів контррозвідувальної діяльності.
 - Здатність дотримуватися високих стандартів професійної етики у своїй роботі.

Таким чином, після завершення курсу студенти повинні володіти глибокими знаннями та навичками, необхідними для ефективної контррозвідувальної діяльності та забезпечення національної безпеки України.

Програмні компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані та професійні завдання та вирішувати практичні проблеми у галузі національної безпеки, що передбачає здійснення кваліфікованого аналізу, пояснення та прогнозування безпекових явищ.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність до застосування знань провідних безпекових теорій, концепцій, використання якісних та кількісних методів дослідження у сфері національної безпеки.
СК2. Здатність демонструвати та застосовувати знання з теорії національної безпеки, економічних, політичних, безпекових, воєнних, соціальних загроз життєдільності держави.

СК3. Володіння науковим світоглядом, критичним мисленням та культурою мислення, здатність до сприйняття, аналізу, узагальнення інформації, постановці дослідницьких цілей та завдань, вибору науково обґрунтованих шляхів їх досягнення та вирішення.

Програмні результати навчання:

РН2. Знати процеси ухвалення тактичних і стратегічних рішень у межах своєї компетенції.

РН7. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми національної безпеки або застосовувати знання, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорії та методів системного аналізу та дослідження операцій, управління, збройної боротьби, охорони державного кордону та правоохоронної діяльності.

РН10. Здатність удосконалювати знання у сфері міжнародного життя та політичних процесів, орієнтуватися у зовнішній та внутрішній політиці держави, знати її історію та специфіку розвитку й готувати відповідні аналітичні матеріали.

РН15. Здатність реагувати на загрози національній безпеці в контексті військово-політичних стратегій держав, здійснювати оцінювання наслідків військово-політичних стратегій держав.

3. Програма навчальної дисципліни: „Контррозвідувальний режим”

Змістовний модуль 1. Контррозвідувальний режим: загальнотеоретичний аспект

Тема 1. Поняття контррозвідувального режиму в Україні

1. Визначення поняття «контррозвідувальний режим»
2. Структура, принципи та його призначення
3. Принципи існування та основне призначення контррозвідувального режиму

Тема 2. Історико-правова характеристика контррозвідувального режиму в Україні

1. Історія виникнення контррозвідувального режиму на території України (XVII ст. – початок XX ст.)
2. Контррозвідувальний режим на території України в 1917–1921 роки XX ст.ни
3. Особливості контррозвідувального режиму на території України у 1930–1940 роки XX ст.
4. Контррозвідувальний режим на території України в період Другої світової війни
5. Контррозвідувальний режим німецько-фашистських окупаційних властей на території України в період Другої світової війни
6. Зміст контррозвідувального режиму в Україні в період 1945–1991 років

Тема 3. Етапи, умови формування контррозвідального режиму в Україні та його забезпечення

1. Етапи формування контррозвідального режиму в Україні.
2. Причини формування контррозвідального режиму в Україні
3. Умови формування контррозвідального режиму в Україні

Тема 4. Нормативно-правове регулювання формування контррозвідального режиму

1. Регламентація контррозвідального режиму.
2. Правові акти Служби безпеки України.
3. Вимоги, що висуваються до правотворчих актів СБУ
4. Нормативно-правові акти МВС

Тема 5. Функції Служби безпеки України із забезпечення контррозвідального режиму

1. Контрольна функція СБУ
2. Контрольно-наглядова функція
3. Правові засоби доступу громадян до інформації, передбаченими чинним законодавством України

Тема 6. Контррозвідальний режим та заходи адміністративного примусу

1. Ознаки заходів адміністративного примусу
2. Заходи загальної профілактики
3. Заходи адміністративного припинення

Змістовий модуль 2. Система контррозвідального режиму в Україні

Тема 7. Облік та реєстрація фізичних осіб в Україні – складова контррозвідального режиму.

1. Парадигма розвитку складових контррозвідального режиму в Україні.
2. Закони України, що необхідні для реєстрації місця перебування.
3. Особливості оформлення паспорта
4. Постановка та зняття з реєстрації місця проживання громадянина України
5. Особливості забезпечення безпеки на території адміністративного кордону з тимчасово окупованою Республікою Крим

Тема 8. Прикордонний та митний режими в Україні

1. Основні закони України, що стосуються контррозвідального режиму на кордоні
2. Повноваження Державної прикордонної служби України з питань, що стосуються контррозвідального режиму.
3. Визначення прикордонного контррозвідального режиму
4. Роль громадських формувань із питань, що мають стосуватися забезпечення безпеки на кордоні
5. Напрями взаємодії служби безпеки України та Державної прикордонної служби із питань, що стосуються контррозвідального режиму на кордоні.
6. Система форм взаємодії Державної прикордонної служби та Служби безпеки України з питань що стосуються контррозвідального режиму на кордоні.
7. Можливості використання Службою безпеки України митного режиму в протидії розвідально-підривної діяльності спецслужб іноземних держав.

Тема 9. Режим забезпечення державної таємниці в Україні

1. Закон України, що визначає контррозвідальний режим у сфері охорони державної

таємниці

2. Головна умова допуску громадянина до державної таємниці
3. Дозвільний порядок як основний елемент контррозвідувального режиму
4. Основне завдання режимно-секретних підрозділів підприємств та установ

Тема 10. Адміністративно-правовий режим забезпечення безпеки польотів повітряних суден як складова контррозвідувального режиму

1. Відомствами, якими забезпечується контррозвідувальний режим безпечних польотів повітряних суден на території України
2. Основні режимні заходи, що стосуються контррозвідувального режиму.
3. Основні групи адміністративно-правових режимів, що використовуються у процесі забезпечення безпеки польотів повітряних суден.

Тема 11. Забезпечення контррозвідувального режиму на об'єктах атомної енергетики

1. Характеристика основних нормативно-правових актів, що стосуються безпечного функціонування об'єктів атомної енергетики.
2. Основні вимоги до персоналу атомних електростанцій
3. Цілі фізичного захисту ядерних установок
4. Роль Служби безпеки України у забезпеченні контррозвідувального режиму на об'єктах атомної енергетики
5. Роль Національної поліції України у забезпеченні контррозвідувального режиму на об'єктах атомної енергетики
6. Роль Національної гвардії у забезпеченні контррозвідувального режиму на об'єктах атомної енергетики
7. Порядок перевірки осіб до допуску до роботи на об'єктах атомної енергетики

Тема 12. Контррозвідувальний режим у сфері використання радіоелектронних засобів

1. Елементи адміністративно-правових режимів, що забезпечують контррозвідувальний режим в Україні
2. Основні положення Міжнародної конвенції електров'язку, що використовуються у питаннях контррозвідувального режиму в Україні
3. Умови легального застосування радіовипромінювального радіоелектронного засобу на території України
4. Основні Закони України, що стосуються контррозвідувального режиму в Україні.
5. Визначення контррозвідувального режиму в сфері використання радіоелектронних засобів в Україні.
6. Основні закони України, що стосуються контррозвідувального режиму в сфері використання радіоелектронних засобів.
7. Особливості контррозвідувального режиму в період воєнного стану

Тема 13. Дозвільна система як чинник контррозвідувального режиму

1. Основний орган держави, що відповідає за регулювання обігу зброї, важливого елемента контррозвідувального режиму в Україні
2. Основні цілі контррозвідувального режиму з протидії тероризму в питанні обігу зброї.
3. Основні об'єкти дозвільної системи, що стосуються питань державної безпеки та щодо яких направлений контррозвідувальний режим в Україні.

Змістовний модуль 3. Контррозвідувальний режим в територіальному контексті

Тема 14. Контррозвідувальний режим в'їзду-виїзду та перебування іноземців в Україні (в мирний час)

1. Закони України, що визначають контррозвідувальний режим в'їзду та перебування

іноземців в Україні.

2. Можливості для іноземців, які перебувають в Україні, займати посади в державних органах влади
3. Процедура реєстрації іноземців, які в'їжджають в Україну
4. Умови отримання дозволу в'їзду іноземців на територію України
5. Випадки заборони виїзду іноземців з України

Тема 15. Контррозвідувальний режим на території проведення операцій об'єднаних сил та адміністративного кордону з АР Крим

1. Повноваження, які надавались органам безпеки та оборони залученим до ООС із питань, що стосуються забезпечення контррозвідувального режиму
2. Нормативно-правові акти, на яких ґрунтується контррозвідувальний режим антитерористичної операції. Дайте коротку характеристику.
3. Процедура відвідування в район обмеженого доступу ООС?
4. Який порядок в'їзду іноземців та осіб без громадянства на тимчасово окуповану територію України

Тема 16. Заходи із забезпечення контррозвідувального режиму під час виконання службових обов'язків військовослужбовцями та силами територіальної оборони на блокпостах (контрольно-пропускних пунктах)

1. Поняття блок-пост чи контрольно-пропускний пункт
2. Побудова блок-поста чи контрольно-пропускного пункту
3. Типи блок-постів та контрольно-пропускних пунктів
4. Завдання, які покладаються на блокпости (КПП).
5. Мобільний блок-пост
6. Прихований блок-пост
7. Вимоги до порядку перевірки місцевого населення
8. Порядок безпечного огляду особи

Тема 17. Контррозвідувальний режим в місцевостях, де введено воєнний стан

1. Воєнний стан держави та його вплив на контррозвідувальний режим в Україні.
2. Роль та місце Генерального штабу у забезпеченні контррозвідувального режиму
3. Роль та місце місцевих військово-цивільних адміністрацій у забезпеченні контррозвідувального режиму
4. Роль та місце блокпостів на дорогах та населених пунктах для забезпечення контррозвідувального режиму
5. Функції у питаннях забезпечення контррозвідувального режиму виконує комендант
6. Основні заборони щодо вибору місця проживання викладені у Постанові КМ України №1450 від 29 грудня 2021 року

Тема 18. Контррозвідувальний режим в партизансько-підпільних групах на тимчасово окупованих територіях

1. Мертві пункти зв'язку, що використовувались СБ ОУН
2. Елементи конспірації слід дотримуватись в процесі організації особистих зустрічей партизан-підпільників
3. Джерела інформації для партизана-підпілька
4. Заходи безпеки, яких слід дотримуватись у використанні мобільного зв'язку та «Інтернет»
5. Контрспотереження

4. Структура залікового кредиту з дисципліни
„Контррозвідувальний режим”
денна форма навчання

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг	Контр. заходи
Змістовий модуль 1 . Змістовний модуль 1. Контррозвідувальний режим: загальнотеоретичний аспект						
Тема 1. Поняття контррозвідувального режиму в Україні	2	2	5	2		Питання для обговорення
Тема 2. Історико-правова характеристика контррозвідувального режиму в Україні	2	2	5			Тести, питання
Тема 3. Етапи, умови формування контррозвідувального режиму в Україні та його забезпечення	2	2	5			Тести, задачі, питання
Тема 4. Нормативно-правове регулювання формування контррозвідувального режиму	2	2	5			Тести, задачі, питання
Тема 5. Функції Служби безпеки України із забезпечення контррозвідувального режиму	2	2	5			Тести, задачі, питання
Тема 6. Контррозвідувальний режим та заходи адміністративного примусу	2	2	5			Тести, питання
Змістовий модуль 2. Система контррозвідувального режиму в Україні						
Тема 7. Облік та реєстрація фізичних осіб в Україні – складова контррозвідувального режиму.	2	2	5			Тести, питання
Тема 8. Прикордонний та митний режими в Україні	2	2				Тести, питання
Тема 9. Режим забезпечення державної таємниці в Україні	2	2	5			Тести, кейси
Тема 10. Адміністративно-правовий режим забезпечення безпеки польотів повітряних суден як складова контррозвідувального режиму	2	2	5	2		Тести, питання
Тема 11. Забезпечення контррозвідувального режиму на об'єктах атомної енергетики	2	2				Тести, питання

Тема 12. Контррозвідувальний режим у сфері використання радіоелектронних засобів	2	2	3	4		Тести, питання
Тема 13. Дозвільна система як чинник контррозвідувального режиму	1	1				Тести, задачі, питання
Змістовний модуль 3. Контррозвідувальний режим в територіальному контексті						
Тема 14. Контррозвідувальний режим в'їзду-виїзду та перебування іноземців в Україні (в мирний час)	1	1				Питання
Тема 15. Контррозвідувальний режим на території проведення операцій об'єднаних сил та адміністративного кордону з АР Крим	1	1				Підготовка есе
Тема 16. Заходи із забезпечення контррозвідувального режиму під час виконання службових обов'язків військовослужбовцями та силами територіальної оборони на блокпостах (контрольно-пропускних пунктах)	1	1				Тести, опитування
Тема 17. Контррозвідувальний режим в місцевостях, де введено воєнний стан	1	1			4	Кейси
Тема 18. Контррозвідувальний режим в партизансько-підпільних групах на тимчасово окупованих територіях	1	1			4	Питання
Разом	30	30	48	4		8

заочна форма навчання

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1 . Змістовний модуль 1. Контррозвідувальний режим: загальнотеоретичний аспект			
Тема 1. Поняття контррозвідувального режиму в Україні	1	1	8
Тема 2. Історико-правова характеристика контррозвідувального режиму в Україні	1		10

Тема 3. Етапи, умови формування контррозвідального режиму в Україні та його забезпечення	1		
Тема 4. Нормативно-правове регулювання формування контррозвідального режиму			
Тема 5. Функції Служби безпеки України із забезпечення контррозвідального режиму			10
Тема 6. Контррозвідальний режим та заходи адміністративного примусу			
Змістовий модуль 2. Система контррозвідального режиму в Україні			
Тема 7. Облік та реєстрація фізичних осіб в Україні – складова контррозвідального режиму.			
Тема 8. Прикордонний та митний режими в Україні			10
Тема 9. Режим забезпечення державної таємниці в Україні	1	1	
Тема 10. Адміністративно-правовий режим забезпечення безпеки польотів повітряних суден як складова контррозвідального режиму	1		
Тема 11. Забезпечення контррозвідального режиму на об'єктах атомної енергетики			
Тема 12. Контррозвідальний режим у сфері використання радіоелектронних засобів			10
Тема 13. Дозвільна система як чинник контррозвідального режиму	1		10
Змістовний модуль 3. Контррозвідальний режим в територіальному контексті			
Тема 14. Контррозвідальний режим в'їзду-виїзду та перебування іноземців в Україні (в мирний час)			10
Тема 15. Контррозвідальний режим на території проведення операцій об'єднаних сил та адміністративного кордону з АР Крим			10
Тема 16. Заходи із забезпечення контррозвідального режиму під час виконання службових обов'язків військовослужбовцями та силами територіальної оборони на блокпостах (контрольно-пропускних пунктах)	1	1	10
Тема 17. Контррозвідальний режим в місцевостях, де введено воєнний стан	1	1	10

Тема 18. Контррозвідувальний режим в партизансько-підпільних групах на тимчасово окупованих територіях	1		10
Разом	8	4	108

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття 1. Поняття контррозвідувального режиму в Україні

Питання для обговорення:

1. Визначення поняття «контррозвідувальний режим»
2. Структура, принципи та його призначення
3. Принципи існування та основне призначення контррозвідувального режиму

Мета: Визначення поняття контррозвідувального режиму в Україні

Література: 1, 2, 5, 7, 10

Практичне заняття 2. Історико-правова характеристика контррозвідувального режиму в Україні

Питання для обговорення:

1. Історія виникнення контррозвідувального режиму на території України (XVII ст. – початок XX ст.)
2. Контррозвідувальний режим на території України в 1917–1921 роки XX ст.ни
3. Особливості контррозвідувального режиму на території України у 1930–1940 роки XX ст.
4. Контррозвідувальний режим на території України в період Другої світової війни
5. Контррозвідувальний режим німецько-фашистських окупаційних властей на території України в період Другої світової війни
6. Зміст контррозвідувального режиму в Україні в період 1945–1991 років

Мета: засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо питання історико-правової характеристики контррозвідувального режиму в Україні

Література: 1, 3, 7,10, 12.

Практичне заняття 3. Етапи, умови формування контррозвідувального режиму в Україні та його забезпечення

Питання для обговорення:

1. Етапи формування контррозвідувального режиму в Україні.
2. Причини формування контррозвідувального режиму в Україні
3. Умови формування контррозвідувального режиму в Україні

Мета: засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо етапів, умов формування контррозвідувального режиму в Україні та його забезпечення

Література: 1, 3, 7, 10, 11-12.

Практичне заняття 4. Нормативно-правове регулювання формування контррозвідувального режиму

Питання для обговорення:

1. Регламентация контррозвідувального режиму.
2. Правові акти Служби безпеки України.
3. Вимоги, що висуваються до правотворчих актів СБУ
4. Нормативно-правові акти МВС

Мета: дослідити нормативно-правове регулювання формування контррозвідувального режиму

Література: 7,10,14,17.

Практичне заняття 5. Функції Служби безпеки України із забезпечення контррозвідального режиму

Питання для обговорення:

1. Контрольна функція СБУ
2. Контрольно-наглядова функція
3. Правові засоби доступу громадян до інформації, передбаченими чинним законодавством України

Мета: ознайомитися з функціями Служби безпеки України із забезпечення контррозвідального режиму

Література: 1, 3, 7,10, 12,13.

Практичне заняття 6. Контррозвідальний режим та заходи адміністративного примусу

Питання для обговорення:

1. Ознаки заходів адміністративного примусу
2. Заходи загальної профілактики
3. Заходи адміністративного припинення

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання про контррозвідальний режим та заходи адміністративного примусу

Література: 10,14-18.

Практичне заняття 7. Облік та реєстрація фізичних осіб в Україні – складова контррозвідального режиму.

Питання для обговорення:

1. Парадигма розвитку складових контррозвідального режиму в Україні.
2. Закони України, що необхідні для реєстрації місця перебування.
3. Особливості оформлення паспорта
4. Постанова та зняття з реєстрації місця проживання громадянина України
5. Особливості забезпечення безпеки на території адміністративного кордону з тимчасово окупованою Республікою Крим

Мета: навчитися здійснювати облік та реєстрацію фізичних осіб в Україні в контексті контррозвідальної діяльності

Література: 2, 4, 7,10

Практичне заняття 8. Прикордонний та митний режими в Україні

Питання для обговорення:

1. Повноваження Державної прикордонної служби України з питань, що стосуються контррозвідального режиму.
2. Визначення прикордонного контррозвідального режиму
3. Роль громадських формувань із питань, що мають стосуються забезпечення безпеки на кордоні
4. Напрями взаємодії служби безпеки України та Державної прикордонної служби із питань, що стосуються контррозвідального режиму на кордоні.
5. Система форм взаємодії Державної прикордонної служби та Служби безпеки України з питань що стосуються контррозвідального режиму на кордоні.
6. Можливості використання Службою безпеки України митного режиму в протидії розвідально-підривній діяльності спецслужб іноземних держав.

Мета: Вивчення особливостей прикордонного та митного режимів в Україні

Література: 1,4,7,10, 12

Практичне заняття 9. Режим забезпечення державної таємниці в Україні

Питання для обговорення:

1. Закон України, що визначає контррозвідальний режим у сфері охорони державної таємниці
2. Головна умова допуску громадянина до державної таємниці
3. Дозвільний порядок як основний елемент контррозвідального режиму
4. Основне завдання режимно-секретних підрозділів підприємств та установ

Мета: Характеристика режиму забезпечення державної таємниці в Україні.

Література: 10, 22-24

Практичне заняття 10. Адміністративно-правовий режим забезпечення безпеки польотів повітряних суден як складова контррозвідального режиму

Питання для обговорення:

1. Відомствами, якими забезпечується контррозвідальний режим безпечних польотів повітряних суден на території України
2. Основні режимні заходи, що стосуються контррозвідального режиму.
3. Основні групи адміністративно-правових режимів, що використовуються у процесі забезпечення безпеки польотів повітряних суден.

Мета: Дослідити адміністративно-правовий режим забезпечення безпеки польотів повітряних суден як складова контррозвідального режиму

Література: 5,7,9, 10

Практичне заняття 11. Забезпечення контррозвідального режиму на об'єктах атомної енергетики

Питання для обговорення:

1. функціонування об'єктів атомної енергетики.
2. Основні вимоги до персоналу атомних електростанцій
3. Цілі фізичного захисту ядерних установок
4. Роль Служби безпеки України у забезпеченні контррозвідального режиму на об'єктах атомної енергетики
5. Роль Національної поліції України у забезпеченні контррозвідального режиму на об'єктах атомної енергетики
6. Роль Національної гвардії у забезпеченні контррозвідального режиму на об'єктах атомної енергетики
7. Порядок перевірки осіб до допуску до роботи на об'єктах атомної енергетики

Мета: Набуття знань щодо забезпечення контррозвідального режиму на об'єктах атомної енергетики

Література: 3,5, 9, 10

Практичне заняття 12. Контррозвідальний режим у сфері використання радіоелектронних засобів

Питання для обговорення:

1. Елементи адміністративно-правових режимів, що забезпечують контррозвідальний режим в Україні
2. Основні положення Міжнародної конвенції електрозв'язку, що використовуються у питаннях контррозвідального режиму в Україні
3. Умови легального застосування радіовипромінювального радіоелектронного засобу на території України
4. Основні Закони України, що стосуються контррозвідального режиму в Україні.
5. Визначення контррозвідального режиму в сфері використання радіоелектронних засобів в Україні.

6. Основні закони України, що стосуються контррозвідувального режиму в сфері використання радіоелектронних засобів.

7. Особливості контррозвідувального режиму в період воєнного стану

Мета: Набуття знань щодо забезпечення контррозвідувального режиму у сфері використання радіоелектронних засобів

Література: 10

Практичне заняття 13.

Дозвільна система як чинник контррозвідувального режиму Питання для обговорення:

1. Основний орган держави, що відповідає за регулювання обігу зброї, важливого елементу контррозвідувального режиму в Україні

2. Основні цілі контррозвідувального режиму з протидії тероризму в питанні обігу зброї.

3. Основні об'єкти дозвільної системи, що стосуються питань державної безпеки та щодо яких направлений контррозвідувальний режим в Україні.

Мета: Вивчення поняття дозвільної системи як чинника контррозвідувального режиму

Література: 8, 9, 10, 20

Контррозвідувальний режим в'їзду-виїзду та перебування іноземців в Україні (в мирний час)

Питання для обговорення:

1. Закони України, **що** визначають контррозвідувальний режим в'їзду та перебування іноземців в Україні.

2. Можливості для іноземців, які перебувають в Україні, займати посади в державних органах влади

3. Процедура реєстрації іноземців, які в'їжджають в Україну

4. Умови отримання дозволу в'їзду іноземців на територію України

5. Випадки заборони виїзду іноземців з України

Мета: Набуття знань щодо забезпечення режиму в'їзду-виїзду та перебування іноземців в Україні (в мирний час)

Література: 21-8, 10, 14

Практичне заняття 14.

Контррозвідувальний режим на території проведення антитерористичної операції об'єднаних сил та адміністративному кордоні з АР Крим

Питання для обговорення:

1. Повноваження, які надавались органам безпеки та оборони залученим до ООС із питань, що стосуються забезпечення контррозвідувального режиму

2. Нормативно-правові акти, на яких ґрунтується контррозвідувальний режим антитерористичної операції. Дайте коротку характеристику.

3. Процедура відвідування в район обмеженого доступу ООС

Мета: Набуття знань щодо забезпечення контррозвідувального режиму на території проведення антитерористичної операції об'єднаних сил та адміністративному кордоні з АР Крим

Література: 2,5,6,10, 23

Заходи із забезпечення контррозвідувального режиму під час виконання службових обов'язків військовослужбовцями та силами територіальної оборони на блокпостах (контрольно-пропускних пунктах)

Питання для обговорення:

1. Поняття блок-пост чи контрольно-пропускний пункт

2. Побудова блок-поста чи чи контрольно-пропускного пункту

3. Типи блок-постів та контрольно-пропускних пунктів
4. Завдання, які покладаються на блокпости (КПП).
5. Мобільний блок-пост
6. Прихований блок-пост
7. Вимоги до порядку перевірки місцевого населення
8. Порядок безпечного огляду особи

Мета: Набуття знань щодо забезпечення заходів із забезпечення контррозвідального режиму під час виконання службових обов'язків військовослужбовцями та силами територіальної оборони на блокпостах (контрольно-пропускних пунктах)

Література: 10, 14-15, 18

Практичне заняття 15.

Контррозвідальний режим в місцевостях, де введено воєнний стан

Питання для обговорення:

1. Воєнний стан держави та його вплив на контррозвідальний режим в Україні.
2. Роль та місце Генерального штабу у забезпеченні контррозвідального режиму
3. Роль та місце місцевих військово-цивільних адміністрацій у забезпеченні контррозвідального режиму
4. Роль та місце блокпостів на дорогах та населених пунктах для забезпечення контррозвідального режиму
5. Функції у питаннях забезпечення контррозвідального режиму виконує комендант
6. Основні заборони щодо вибору місця проживання викладені у Постанові КМ України №1450 від 29 грудня 2021 року

Мета: Набуття знань щодо забезпечення контррозвідального режиму в місцевостях, де введено воєнний стан

Література: 1-4, 10, 16-18, 24

Контррозвідальний режим в партизансько-підпільних групах на тимчасово окупованих територіях

Питання для обговорення:

1. Мертві пункти зв'язку, що використовувались СБ ОУН
2. Елементи конспірації слід дотримуватись в процесі організації особистих зустрічей партизан-підпільників
3. Джерела інформації для партизана-підпілька
4. Заходи безпеки, яких слід дотримуватись у використанні мобільного зв'язку та «Інтернет»
5. Контрспотереження

Мета: Набуття знань щодо забезпечення контррозвідального режиму в партизансько-підпільних групах на тимчасово окупованих територіях

Література: 10, 17-19, 22-23

6 Самостійна робота

Метою виконання самостійної роботи є глибоке вивчення системи контррозвідального режиму України. Виконання самостійної роботи необхідно починати з повторення лекційного матеріалу, пошуку та дослідження відповідних розділів підручників, навчальних посібників, наукових джерел тощо, що наведені у переліку рекомендованої літератури, а також додаткової літератури і практичних матеріалів, які студент повинен знайти і опрацювати самостійно. Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих наступних завдань:

- написання наукового есе на актуальну для воєнного стану тематику (тематика додається).

- опрацювання розділів програми, які не виносяться на лекції та підготовка відповідно до них наукових заміток (до 3 сторінок) в презентацією роботи перед групою (тематика додається).

Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції включає:

1. Соціальні та правові гарантії співробітників органів і підрозділів Служби безпеки України, які здійснюють контррозвідувальну діяльність
2. Поняття дезінформації
3. Процес дезінформації
4. Контррозвідувальний режим в період воєнного стану
5. Порівняння організаційної структури розвідувальних органів в Україні та іншій (на вибір) країні

Критерії оцінювання опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції:

- Актуальність інформації (30 балів)
- Посилання на провідних науковців (30 балів)
- Виявлення правових колізій, якщо такі наявні (10 балів)
- Якість викладу та аргументації (30 балів)

Підготовка есе (презентації) з дисципліни " Контррозвідувальний режим " виконується самостійно кожним студентом.

Мета виконання завдання полягає у глибокому самостійному вивченні формування системи контррозвідувального режиму України.

Робота може пропонуватися студентам в якості написання практичного завдання (в якості есе), доповіді-реферату та підготовки презентації на обрану тему. Робота повинна бути написана студентом самостійно, своїми словами. Забороняється переписувати підручники, нормативні акти тощо.

Цитування робіт окремих авторів необхідно наводити з посилання на джерела їх опублікування, який наводиться в кінці роботи у списку використаної літератури. Обсяг роботи повинен становити 20-25 сторінок печатного тексту через 1,5 інтервали.

У випадку підготовки презентації, вона повинна включати від 10 до 15 слайдів та бути продемонстрованою в присутності інших студентів. У тих випадках, коли робота повертається студенту для виправлення помилок, нова робота повинна представлятися для перевірки разом з поверненою.

Тематика есе, що пропонуються студентам для виконання самостійної роботи (рекомендовано використовувати актуальну інформацію, з аналізом особливостей воєнного стану в Україні):

1. Історичний розвиток контррозвідувальної діяльності в Україні.
2. Принципи та завдання контррозвідувальної діяльності в сучасних умовах.
3. Роль контррозвідки у забезпеченні національної безпеки України.
4. Організаційна структура контррозвідувальних органів України.
5. Взаємодія контррозвідувальних органів з іншими правоохоронними структурами.
6. Основні методи контррозвідувальної діяльності: спостереження, оперативна робота, аналітика.
7. Технічні засоби, що використовуються в контррозвідувальній діяльності.
8. Етичні аспекти та правові обмеження в контррозвідувальній діяльності.
9. Протидія іноземним розвідувальним службам: стратегії та тактики.
10. Аналіз реальних випадків протидії іноземним розвідкам в Україні.
11. Захист національних інтересів України через контррозвідувальну діяльність.
12. Інформаційна безпека та роль контррозвідки у її забезпеченні.
13. Захист критичної інфраструктури України: роль контррозвідки.

14. Сучасні виклики та загрози у сфері контррозвідки в Україні.
15. Роль технологій та інновацій у сучасній контррозвідці.
16. Міжнародне співробітництво у сфері контррозвідки.
17. Контррозвідувальні операції в умовах гібридної війни.
18. Стратегії та тактики протидії гібридним загрозам.
19. Промислове шпигунство та заходи протидії.
20. Хакерські атаки як загроза для національної безпеки: роль контррозвідки.
21. Використання соціальних медіа у контррозвідувальній діяльності.
22. Захист персональних даних у контексті контррозвідки.
23. Контррозвідка у боротьбі з тероризмом.
24. Роль контррозвідки у запобіганні внутрішнім загрозам.
25. Контррозвідка та політична безпека України.
26. Роль громадськості у контррозвідувальній діяльності.
27. Психологічні аспекти контррозвідувальної діяльності.
28. Контррозвідка та економічна безпека України.
29. Підготовка та навчання кадрів для контррозвідувальних органів.
30. Майбутнє контррозвідувальної діяльності в Україні: виклики та перспективи.

Критерії оцінювання есе:

- Глибина аналізу актуальної на сьогодні ситуації, зважаючи на воєнний стан (30 балів)
- Виявлення ключових проблем (30 балів)
- Пропозиції щодо стратегії реагування та запобігання (30 балів)
- Якість викладу та аргументації (10 балів)

8 ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНІНГУ

Тренінг з дисципліни пропонує 2 завдання різного змісту на кожного студента (Виконання завдань: №1-8 ((на вибір), Студенти отримують одне із завдань (на вибір), формуючи групи. Критерії оцінювання залежать від окремо взятого завдання. Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з відповідностей критеріям виконання.

Результати виконання тренінгу подаються у вигляді презентації або відеоролику.

Тренінг включає в себе:

Мета: Засвоїти основні поняття, види та завдання блок-постів (КПП), а також порядок їх побудови та функціонування.

Завдання:

1. Поняття блок-посту чи контрольно-пропускного пункту
 - Теоретична частина: Ознайомитися з поняттями "блок-пост" та "контрольно-пропускний пункт" (КПП). Дослідити їх значення та роль у забезпеченні національної безпеки.
 - Практична частина: Написати коротке есе (500 слів) на тему "Роль блок-постів та КПП у забезпеченні національної безпеки України".
2. Побудова блок-поста чи контрольно-пропускного пункту
 - Теоретична частина: Дослідити принципи побудови блок-постів та КПП, враховуючи вимоги до їх розташування, структурних елементів та засобів безпеки.
 - Практична частина: Розробити схему (ескіз) блок-поста або КПП з детальним описом усіх його елементів.
3. Типи блок-постів та контрольно-пропускних пунктів
 - Теоретична частина: Дослідити різні типи блок-постів та КПП (стаціонарні, тимчасові, мобільні, приховані тощо).
 - Практична частина: Скласти таблицю, яка містить характеристики кожного типу блок-поста або КПП, їх переваги та недоліки.
4. Завдання, які покладаються на блокпости (КПП)

- Теоретична частина: Вивчити основні завдання блок-постів та КПП, такі як контроль за переміщенням осіб та транспорту, виявлення правопорушень, захист критичних об'єктів тощо.
- Практична частина: Написати звіт, у якому детально описати основні завдання та обов'язки особового складу на блок-постах або КПП.
- 5. Мобільний блок-пост
 - Теоретична частина: Вивчити особливості організації мобільних блок-постів, їх переваги та обмеження.
 - Практична частина: Розробити план розгортання мобільного блок-посту в умовах надзвичайної ситуації.
- 6. Прихований блок-пост
 - Теоретична частина: Дослідити методи організації прихованих блок-постів, їх тактичні особливості та завдання.
 - Практична частина: Описати сценарій використання прихованого блок-посту для виявлення підозрілих осіб у місцевості з підвищеним рівнем загрози.
- 7. Вимоги до порядку перевірки місцевого населення
 - Теоретична частина: Ознайомитися з нормативно-правовими актами, які регулюють порядок перевірки місцевого населення на блок-постах та КПП.
 - Практична частина: Написати інструкцію для особового складу щодо проведення перевірок місцевого населення, враховуючи права людини та заходи безпеки.
- 8. Порядок безпечного огляду особи
 - Теоретична частина: Вивчити правила та методи безпечного огляду осіб на блок-постах та КПП.
 - Практична частина: Провести рольову гру, в якій кожен студент виконає роль інспектора, який проводить огляд, та особи, яку оглядають. Оцінити правильність дій кожного учасника.

Оцінювання:

- Теоретична частина (кожне завдання) – 40 балів
- Практична частина (кожне завдання) – 60 балів

Здача роботи:

Роботи повинні бути подані у письмовій формі або вигляді презентації, супроводжуючись необхідними схемами, таблицями та інструкціями. Рольова гра буде проведена під час практичного заняття в аудиторії.

Література: 1- 24.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни “Контррозвідувальний режим” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне оцінювання;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів есе (рефератів, презентацій);
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю
Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “ Контррозвідувальний режим”
визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової
залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Усне опитування (тестування) на заняттях: Теми 1-13. Поточне оцінювання	Модульний контроль 1 включає 20 тестів на 1 практичну ситуаційну задачу. Теми 1-13.	Усне опитування (тестування) на заняттях: Теми 14-18. Поточне оцінювання	Модульний контроль 2 включає 20 тестів на 1 практичну ситуаційну задачу. Теми 14-18.	Тренінги Тренінг з дисципліни пропонує 2 завдання різного змісту на кожного студента (Виконання 2-х завдань: №1-8 (на вибір), Студенти отримують завдання), формулюючи групи. Критерії оцінювання залежать від окремо взятого завдання та описані в розділі Тренінг. Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з відповідностей критеріям виконання.	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час вивчення дисципліни за самостійну роботу: - наукового есе на актуальну для воєнного стану тематику. - Опрацювання розділів програми, які не виносяться на лекції (тематика подана у розділі Самостійна робота).	Екзамен 10 тестів по 2 бали Теоретичне питання 30 балів Дві ситуаційні задачі по 25 балів. Теми 1-18.
Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих під час занять		Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих під час занять				

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)

11. Перелік наочних матеріалів та методичних вказівок

№	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-18
2	Нормативні матеріали	1-18

3	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для проведення модульних робіт та організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-18
4	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-18
5.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-18
6.	Інструменти Microsoft Office (Word, Power Point і т. і.)	1-18

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Про розвідку: Закон України №912-9 від 17.09.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/912-20#Text>
2. Про контррозвідувальну діяльність: Закон України 374-4 від 26.12.2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-15#Text>
3. Про Службу зовнішньої розвідки: Закон України 3160-4 від 01.12.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3160-15#Text>
4. Загальна характеристика Служби зовнішньої розвідки України. Офіційний веб-сайт Служби зовнішньої розвідки України. URL: http://szru.gov.ua/index_ua/index.html%3Fpage_id=151.html (дата звернення: 25.09.2018).
5. Експертна рада пропонує створити парламентський комітет з питань спеціальних служб. Офіційний веб-сайт Центру дослідження армії, конверсії та розброєння. 2015. URL: <http://cacds.org.ua/ru/activities/510> (дата звернення: 25.09.2018).
6. Про внесення змін до деяких законів України щодо Сил спеціальних операцій Збройних Сил України: Закон України № 1437-VIII від 07.07. 2016 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1437-19> (дата звернення: 25.09.2018).
7. Про боротьбу з тероризмом: Закон України № 638-IV від 29.07.2018 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15> (дата звернення: 25.09.2018).
8. Про зовнішню розвідку: Федеральний закон Російської Федерації від 08.12.2018 р. URL: <http://pravo.gov.ru/proxy/ips/?docbody=&nd=102039044> (дата звернення: 25.09.2018).
9. Загальна інформація про Центральне розвідувальне управління США. URL: <https://www.cia.gov/ru> (дата звернення: 25.09.2018).
10. Романов М. С. Контррозвідувальний режим в Україні. Підручник. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія». 2023. 512 с.
11. Муравська Ю.Є. Економічна та воєнна розвідка: від теорії до практики. Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій, забезпечення: Колективна монографія. / За заг. ред. д.е.н., доц. Вівчар О. І. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 395 с.
12. Муравська (Якубівська) Ю. Є. Інформаційна безпека суспільства: концептуальний аналіз / Ю. Є. Муравська (Якубівська) // Економіка та суспільство [Електронне наукове фахове видання]. - № 9. – Мукачево : Мукачівський державний університет, 2017. Режим доступу: <http://www.economyandsociety.in.ua/>
13. Веденєєв Д., Пилипчук В., Сідак В., Тополенко В. Історія розвідки та контррозвідки в Україні: курс лекцій. 1 частина / за ред. Д. Веденєєва, В. Пилипчука та ін. Київ: НА СБ України, 2010. 212 с.
14. Веденєєв Д. В. Спецслужби ідуть на стежку війни. Камуфляж. 2011. №4. 389 с.
Божко О. Особливі відділи в системі органів державної безпеки 1918–1946 рр. З архівів ВУЧВК-ГПУ-НКВД-КГБ. Київ: НА СБ України, 2000. 321 с.
15. Божков І. І. Державна таємниця та система її охорони. Правове, нормативне та метрологічне забезпеченні системи захисту інформації в Україні. 2001. № 4. Київ: МОН України. НТУУ «КГО», ДСГСІ. 123 с.

16. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917-1953; Суспільно-політичний та історико-правовий аналіз: у 2 кн. Либідь: Військо України, 1994, 134 с.
17. Білокінь С.І. Масовий терор як засіб державного управління в СРСР (1917-1941 р.р.). Джерелознавче 17. дослідження. Київ, 1999. 234 с.
18. Літопис УПА. Нова серія. Київ: Торонто. Т.1-5.
19. Висоцький І. Розвідочна служба. Українська Галицька Армія. Т.1. 1934. 354 с.
20. Гвоздь В. І. Історичні, правові і політичні аспекти розвідувальної діяльності держави: монографія. Київ:ТБорисфен Інтел, 2018. 516 с.
21. Цибулькін В. В., Рожен І. М., Веденєєв Д. В. та ін. Нариси з історії розвідки суб'єктів державотворення на теренах України / заг. ред. П. Д. Морозов. Київ: Преса України, 2011. С. 11.
22. Чугуєнко М. Україна, яка шокує: Лабіринти історії. Харків: Книжковий Клуб Сімейного Дозвілля, 2005. С. 65–66.
23. Крип'якевич І., Гнатевич Б., Стефанів З., Думін О., Шрамченко С. Історія Українського війська. Т. 1./ упоряд. Б.З.Якимович. 5-те вид., змін, і доп. Київ: Варта, 1994. 14 с.
24. Смолій В. А., Котляр М.Ф., Степанков В. С. Спеціальні служби України від найдавніших часів і до сьогодення: у 5-ти томах. Спецслужби України у IX – середині XVII ст. Київ: Прометей, 2017. 29 с.